

Váš dopis zn.
Ze dne
Čj. ČŠIS-2105/25-S
Sp. zn. ČŠIS-S-379/25-S
Vyřizuje PhDr. Filip Dostál
Telefon 235 091 047
E-mail filip.dostal@csicr.cz
Datum 28. května 2025

Obec Sibřina
Sibřina 15
250 84 Sibřina
ID DS: j3ebtrr

Výsledek šetření stížnosti

Česká školní inspekce (dále „ČŠI“) prošetřila část stížnosti na právnickou osobu **Základní škola a Mateřská škola Sibřina, příspěvková organizace** (dále „škola“) postoupenou ČŠI dne 15. dubna 2025.

Stížnost se týkala zajišťování základního a zájmového vzdělávání příslušnými pedagogickými pracovníky a jejich odborné kvalifikace, kvality zájmového vzdělávání ve školní družině (dále „družina“), zajištění dohledu nad žáky školy a účastníky zájmového vzdělávání v družině (dále „účastníci“) a jejich úrazů.

Šetření stížnosti vycházelo zejména ze skutečností uvedených ve stížnosti a opíralo se o zjištění v průběhu šetření ve škole dne 14. května 2025, o vyjádření ředitelky školy (dále „ředitelka“), dalších pedagogických pracovníků, přítomných žáků třídy (dále „žáci“) a účastníků, o analýzu příslušné dokumentace a o zjištění uvedená v inspekční zprávě z inspekční činnosti, kterou ČŠI ve škole vykonala ve dnech 23. až 25. září 2024 (dále „inspekční zpráva“).

Při prošetření stížnosti ČŠI zjistila:

1. Zajišťování základního a zájmového vzdělávání příslušnými pedagogickými pracovníky

1.1. Zajišťování základního vzdělávání ve třídě

Ve stížnosti je uvedeno, že ve školním roce 2024/2025 ve dnech školního vyučování, kdy nebyla přítomna třídní učitelka výše uvedené třídy, vykonávala její činnosti asistentka pedagoga (dále „asistentka“). Ředitelka i asistentka ve svých vyjádřeních tuto skutečnost připustily, podle vyjádření ředitelky k tomu došlo ve dnech 16. až 20. září 2024 a 22. dubna 2025.

V personální dokumentaci asistentky bylo ověřeno, že pro výkon činnosti učitelky není se školou v pracovně-právním vztahu. Základní vzdělávání tedy v uvedených dnech nebylo zajišťováno příslušným pedagogickým pracovníkem, jak stanovuje § 7 odst. 7 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

ČŠI hodnotí stížnost jako důvodnou.

1.2. Zajišťování zájmového vzdělávání v družině

Ve stížnosti je uvedeno, že zájmové vzdělávání v družině zajišťují vychovatelé bez příslušné odborné kvalifikace, kterou nedisponuje ani vedoucí vychovatel.

Z dokumentace stanovující organizaci školy bylo zjištěno, že ve stížnosti označený vychovatel pozici vedoucího vychovatele nezastává. Z personální dokumentace všech vychovatelů družiny bylo zjištěno, že zájmové vzdělávání zajišťují tři vychovatelky a dva vychovatelé; dvě vychovatelky a jeden ve stížnosti uvedený vychovatel splňují předpoklad odborné kvalifikace; jedna vychovatelka a jeden vychovatel předpoklad odborné kvalifikace nesplňují.

Škola zajišťuje část zájmového vzdělávání vychovateli bez příslušné odborné kvalifikace v souladu s § 22 odst. 10 zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, neboť nemůže tyto činnosti zajistit pedagogickými pracovníky s odbornou kvalifikací, což bylo ředitelkou inspektorům ČŠI náležitě prokázáno.

ČŠI hodnotí stížnost jako nedůvodnou.

2. Kvalita zájmového vzdělávání v družině

Ve stížnosti je kvalita zájmového vzdělávání označena jako nízká, je poukazováno na nedostatečné vybavení družiny a častou pasivitu vychovatelů.

Prohlídkou vybavení družiny bylo inspektory ČŠI zjištěno, že je na očekávané úrovni; prostorové podmínky školy neumožňují zřízení samostatných místností pro zájmové vzdělávání.

Analýzou školního vzdělávacího programu pro zájmové vzdělávání v družině (dále „ŠVP“) bylo zjištěno, že obsahuje vhodně stanovené cíle, formy a obsah zájmového vzdělávání prostřednictvím pestrých činností. Řada těchto činností se realizuje převážně formou vytváření příležitostí pro individuální nebo skupinovou pohybovou aktivitu při pobytu venku, volnou hru, samostatnou tvůrčí výtvarnou činnost (výrobky byly prezentovány v prostorách školy), rozvíjení čtenářské gramotnosti, nechybí ani klidové aktivity. ČŠI považuje toto pojetí ŠVP za obvyklé a správné.

Ze vzorku měsíčních a týdenních plánů vychovatelů, z rozhovorů s vychovateli, z třídních knih družiny, ze záznamů hospitační činnosti zástupkyně ředitelky v družině a z průběhu inspektory ČŠI hospitovaného zájmového vzdělávání bylo zjištěno, že činnosti podle ŠVP jsou v družině plánovány i realizovány. Realizace činností v souladu se ŠVP byla potvrzena i převážnou většinou dotazovaných účastníků.

Někteří účastníci uváděli i ve stížnosti rozporované známky pasivity vychovatelů. ČŠI však nepokládá za nesprávné, když je v družině při vhodně vytvořených podmínkách a po nabídce činností podle ŠVP iniciativa ponechávána účastníkům a intervence vychovatelů má charakter dohledu a příležitostných podnětů. Toto pojetí vykonávání činnosti vychovatele je na místě zejména při odpočinkových činnostech, které družina účastníkům umožňuje podle § 8 odst. 4 vyhlášky č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů.

ČŠI hodnotí stížnost jako nedůvodnou.

3. Zajištění dohledu nad žáky a účastníky

Ve stížnosti je poukázáno na nedostatečné zajištění dohledu nad žáky a účastníky. Stěžovatelka uvádí, že účastníci jsou zákonným zástupcům předávány nepřímou prostřednictvím elektronického komunikačního zařízení, které mají někdy obsluhovat i sami účastníci. Stěžovatelka svá tvrzení dokládá odkazy na několik bezpečnostních incidentů, které pro jejich kusý popis ve stížnosti, nebo s ohledem na zachování anonymity stěžovatelky nebylo možné věrohodně prošetřit.

Z rozhovoru s ředitelkou bylo zjištěno, že ve škole není k termínu šetření stížnosti přesně vymezen dohled pedagogických pracovníků nad žáky v době přestávek na chodbách, což ČŠI

nepovažuje za dostatečné přijetí odpovědnosti ředitelky za zajištění dohledu nad žáky podle § 164 odst. 1 písm. h) školského zákona.

Hospitací v průběhu vzdělávání v družině a z rozhovorů s ředitelkou a vychovateli byl potvrzen způsob odchodu účastníků z družiny uvedený ve stížnosti. Zákonným zástupcům jsou účastníci předáváni prostřednictvím komunikačního zařízení a to tak, že po komunikaci vychovatele se zákonným zástupcem odcházejí účastníci sami ke svým zákonným zástupcům setrvávajícím často v zádveři školy; odcházejí k nim z učeben, z nichž jedna se nachází v přízemí, ostatní v prvním a druhém patře budovy školy, aniž je nad nimi na schodišti zajištěn dohled; v šatně se účastníci samostatně převlékají a podle vyjádření ředitelky nad nimi vykonává dohled uklízečka vedle svých dalších pracovních úkolů. Tento způsob zajištění dohledu nad účastníky při odchodu z družiny nepovažuje ČŠI za dostatečný. Z rozhovoru s účastníky dále vyplynulo, že výše uvedené komunikační zařízení obsluhovali v některých odděleních příležitostně i sami účastníci, což ČŠI pokládá za nepřipustné.

Z dokumentace projednávání kázeňských opatření byl zjištěn jeden případ svévolného opuštění družiny účastníkem v roce 2023, což svědčí o nedostatečnosti zavedeného systému dohledu nad účastníky. O celkové nedostatečnosti dohledu podpůrně rovněž svědčí větší než obvyklá míra úrazů žáků a účastníků (viz bod 4).

ČŠI hodnotí stížnost jako důvodnou.

4. Úrazy žáků a účastníků

Ve stížnosti je poukázáno na četné úrazy žáků a účastníků, jejich nedostatečnou evidenci a nedůsledné informování zákonných zástupců žáků a účastníků o jejich úrazech.

Ředitelka ve svém vyjádření uvedla, že škola do knihy úrazů důsledně zaznamenává všechny úrazy, včetně bagatelních (tento přístup považuje ČŠI za správný). ČŠI nemohla zjistit, zda jsou v knize úrazů zapsány skutečně všechny úrazy. Ředitelka a pedagogičtí pracovníci se ve věci informování zákonných zástupců o úrazech vyjádřili v tom smyslu, že zákonné zástupce zraněných žáků a účastníků informují neprodleně, převážně ústně při předávání účastníků v družině, nebo telefonicky. Tento způsob komunikace o úrazech pokládá ČŠI za dostatečný, vzhledem k jeho ústnímu charakteru nemohla ČŠI vyhodnotit jeho včasnost a kvalitu.

ČŠI z knihy úrazů zjistila, že ve školním roce 2024/2025 je k termínu šetření stížnosti v knize úrazů zapsáno 93 úrazů žáků a účastníků; rovněž významná část dotazovaných žáků a účastníků uváděla, že jsou běžně v družině svědky úrazových dějů. To představuje vyšší míru úrazovosti, než je obvyklá u obdobných škol. Z vyjádření žáků a účastníků, kteří často jako příčinu úrazů udávali nekázeň, a ze zápisů v knize úrazů je zřejmé, že se jedná převážně o četné drobné úrazy, jejichž počet lze snižovat zvýšením dohledu a důslednějším vedením žáků a účastníků k většímu klidu a koncentraci.

Z inspekční zprávy a z knihy úrazů bylo zjištěno, že škola v probíhajícím školním roce pokračuje v nežádoucím trendu dvou předchozích školních roků. Ředitelkou předložená analýza úrazů za školní rok 2023/2024 neobsahuje kvalitativní rozbor příčin úrazů a zcela v ní chybí návrhy opatření pro snížení vysoké míry úrazovosti. Škola v prevenci úrazů nedbá doporučení uvedeného v inspekční zprávě a vysokou míru úrazovosti se od předchozí inspekční činnosti pedagogickým pracovníkům nepodařilo snížit.

ČŠI hodnotí stížnost jako důvodnou.

5. Působení asistentky

Ve stížnosti je uvedeno, že asistentka na žáky křičí. Z personální dokumentace asistentky bylo zjištěno, že má pro činnost, kterou vykonává, odbornou kvalifikaci. Ředitelka ve svém

vyjádření uvedla, že o negativních aspektech činnosti asistentky nemá povědomí. Asistentka se k výhradám uvedeným ve stížnosti vyjádřila tak, že je vůči žákům důsledná ve vyžadování plnění pokynů pedagogických pracovníků. Převážná většina žáků uvedla ve svých ústních a písemných vyjádření v rozhovoru s inspektory ČŠI negativní ohlasy na působení asistentky, z čehož ČŠI dovozuje problematičnost jejího pedagogického působení.

ČŠI hodnotí stížnost jako důvodnou.

S odkazem na ustanovení § 174 odst. 6 školského zákona Vám předáváme výsledek šetření ČŠI k dalšímu řízení a zároveň Vás žádáme o zaslání informace o vyřízení stížnosti a o případných opatřeních přijatých k nápravě.

S pozdravem

PhDr. Filip Dostál
vedoucí inspekčního týmu

Na vědomí

Základní škola a Mateřská škola Sibřina, příspěvková organizace, Říčanská 100, 250 84 Sibřina
stěžovatelka